

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 8 юни 2020 г.
(OR. en)

8426/20

ECOFIN 426
UEM 191
SOC 353
EMPL 272
COMPET 227
ENV 294
EDUC 213
RECH 193
ENER 165
JAI 425
FSTR 83
REGIO 114
GENDER 63
ANTIDISCRIM 56

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители
№ док. Ком.:	ST 8178/20 - COM(2020) 507 final
Относно:	Препоръка за ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно националната програма за реформи на Ирландия за 2020 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Ирландия за 2020 г.

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за препоръка на Съвета, преработен и съгласуван в различните комитети на Съвета въз основа на предложението на Комисията COM (2020) 507 final.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от ...

относно националната програма за реформи на Ирландия за 2020 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Ирландия за 2020 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси², и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

² ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

- (1) На 17 декември 2019 г. Комисията прие годишната стратегия за устойчив растеж, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2020 г. Тя взе надлежно предвид Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 17 декември 2019 г. Комисията прие също Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Ирландия ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната.
- (2) Докладът за Ирландия за 2020 г. беше публикуван на 26 февруари 2020 г. В него бяха оценени напредъкът на Ирландия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 9 юли 2019 г.³ (наричани по-нататък „специфичните за държавата препоръки за 2019 г.“), последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени през предходните години, както и напредъкът на Ирландия по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. В доклада беше включен и задълбоченият преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 26 февруари 2020 г. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че в Ирландия са налице макроикономически дисбаланси. Тези дисбаланси са свързани по-специално със значителния размер на натрупаните публичен дълг, частен дълг и нетни външни задължения.
- (3) На 11 март 2020 г. Световната здравна организация обяви официално световна пандемия от COVID-19. Това е тежка извънредна ситуация в областта на общественото здраве, която засяга гражданите, обществата и икономиките. Тя поставя националните здравни системи под силен натиск, причинява смущения в световните вериги за доставки, нестабилност на финансовите пазари и сътресения в потребителското търсене и се отразява отрицателно на различни сектори. Застрашени са работните места и доходите на хората, както и стопанската дейност на предприятията. Пандемията предизвика голямо икономическо сътресение, от което вече има сериозни последици в Съюза. На 13 март 2020 г. Комисията прие съобщение, в което се призовава за координирани икономически мерки в отговор на кризата, включващи всички участници на национално равнище и на равнището на Съюза.

³ ОВ С 301, 5.9.2019 г., стр. 35.

- (4) Редица държави членки обявиха извънредно положение или въведоха спешни мерки. Всички спешни мерки следва да бъдат строго пропорционални, необходими, ограничени във времето и в съответствие с европейските и международните стандарти. Те следва да подлежат на демократичен надзор и независим съдебен контрол.
- (5) На 20 март 2020 г. Комисията прие съобщение относно активирането на общата клауза за дерогация, предвидена в Пакта за стабилност и растеж. Както е посочено в член 5, параграф 1, член 6, параграф 3, член 9, параграф 1 и член 10, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97 и член 3, параграф 5 и член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета⁴, общата клауза за дерогация улеснява координирането на бюджетните политики в период на драстичен икономически спад. В съобщението си от 20 март 2020 г. Комисията изложи своето становище, че предвид очаквания сериозен икономически спад вследствие на пандемията от COVID-19 са изпълнени условията за активирането на общата клауза за дерогация, и предложи на Съвета да одобри това заключение. На 23 март 2020 г. министрите на финансите на държавите членки се съгласиха с оценката на Комисията. Те изразиха съгласие, че сериозният икономически спад изисква решителни, амбициозни и координирани ответни мерки. Активирането на общата клауза за дерогация позволява временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел, при условие че с това не се излага на риск фискалната устойчивост в средносрочен план. Във връзка с корективната част на Пакта за стабилност и растеж Съветът може също така да реши, по препоръка на Комисията, да приеме промяна във фискалната траектория. Общата клауза за дерогация не спира прилагането на процедурите, предвидени в Пакта за стабилност и растеж. Тя позволява на държавите членки да се отклонят от бюджетните задължения, които обичайно се прилагат, като същевременно дава възможност на Комисията и на Съвета да предприемат необходимите мерки за координиране на политиката в рамките на Пакта.

⁴ Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

- (6) Необходими са постоянни действия за ограничаване и контрол на разпространението на пандемията от COVID-19, за повишаване на устойчивостта на националните здравни системи, за смекчаване на социално-икономическите последици от пандемията чрез мерки за подкрепа на предприятията и домакинствата, както и за гарантиране на подходящи здравословни и безопасни условия на труд с оглед на възобновяването на икономическата дейност. Съюзът следва да използва пълноценно различните инструменти, с които разполага, за да подкрепи усилията на държавите членки в тези области. Успоредно с това държавите членки и Съюзът следва да работят съвместно, за да подготвят мерките, необходими за връщането към нормалното функциониране на нашите общества и икономики, както и към устойчивия растеж, като се интегрират, наред с другото, екологичният преход и цифровата трансформация и се извадят поуки от кризата.
- (7) Кризата, свързана с COVID-19, изтъкна гъвкавостта, която предлага вътрешният пазар по отношение на адаптирането към извънредни ситуации. За да се гарантират обаче бърз и плавен преход към етапа на възстановяване и свободното движение на стоки, услуги и работници, извънредните мерки, които възпрепятстват нормалното функциониране на вътрешния пазар, следва да бъдат премахнати веднага щом престанат да бъдат абсолютно необходими. Текущата криза разкри необходимостта от планове за готовност за действие при кризи в здравния сектор. Подобрени стратегии за покупки, диверсифицирани вериги на доставки и стратегически запаси от основни консумативи са сред елементите от изключително значение за разработването на по-обхватни планове за готовност за действие при кризи.

- (8) Законодателят на Съюза вече измени съответните законодателни уредби посредством регламенти (ЕС) 2020/460⁵ и (ЕС) 2020/558⁶ на Европейския парламент и на Съвета, предоставяйки на държавите членки възможността да мобилизират всички неизползвани ресурси от европейските структурни и инвестиционни фондове, за да могат да се справят с извънредните последици от пандемията от COVID-19. Тези изменения ще осигурят допълнителна гъвкавост, както и опростени и рационализирани процедури. За да се намали натискът върху паричните потоци, за счетоводната година 2020—2021 държавите членки могат също така да се възползват от 100-процентово съфинансиране от бюджета на Съюза. Ирландия се насърчава да използва пълноценно тези възможности, за да помогне на най-засегнатите лица и сектори.
- (9) Възможно е разпространението на социално-икономическите последици от пандемията от COVID-19 да бъде неравномерно в различните региони поради различните модели на специализация. Това води до съществен риск регионалните различия в Ирландия да се засилят. В съчетание с риска от временни смущения в процеса на сближаване между държавите членки настоящата ситуация изисква целенасочени мерки на политиките.
- (10) Ирландия представи своята национална програма за реформи за 2020 г. на 21 април 2020 г., а своята програма за стабилност за 2020 г. — на 30 април 2020 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (11) Спрямо Ирландия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и тя подлежи на правилото за дълга.

⁵ Регламент (ЕС) 2020/460 на Европейския парламент и на Съвета от 30 март 2020 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013 и (ЕС) № 508/2014 във връзка със специални мерки за мобилизиране на инвестиции в системите на здравеопазване на държавите членки и в други сектори на техните икономики в отговор на избухването на COVID-19 (Инвестиционна инициатива в отговор на коронавируса) (ОВ L 99, 31.3.2020 г., стр. 5).

⁶ Регламент (ЕС) 2020/558 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2020 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 1301/2013 и (ЕС) № 1303/2013 по отношение на специалните мерки за предоставяне на изключителна гъвкавост за използване на европейските структурни и инвестиционни фондове в отговор на избухването на COVID-19 (ОВ L 130, 24.4.2020 г., стр. 1).

- (12) В своята програма за стабилност за 2020 г. правителството планира номиналното салдо да се влоши, преминавайки от излишък в размер на 0,4 % от брутния вътрешен продукт (БВП) през 2019 г. към дефицит от 7,4 % от БВП през 2020 г. Предвижда се през 2021 г. дефицитът да спадне до 4,1 % от БВП. След намалението, достигнало 58,8 % от БВП през 2019 г., съгласно програмата за стабилност за 2020 г. се очаква през 2020 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП да нарасне до 69,1 %. Макроикономическата и фискалната перспектива се характеризират с висока степен на несигурност поради пандемията от COVID-19.
- (13) В отговор на пандемията от COVID-19 и в рамките на координирания подход на Съюза Ирландия прие своевременни бюджетни мерки за увеличаване на капацитета на здравната система, ограничаване на пандемията и облекчаване на положението на засегнатите в особена степен хора и сектори. Съгласно програмата за стабилност за 2020 г. тези бюджетни мерки възлизат на около 2,0 % от БВП. Мерките включват подкрепа по отношение на заетостта и безработицата за срок от дванадесет седмици (около 1,4 % от БВП) и допълнителни разходи за увеличаване на капацитета и достъпността на системата за здравеопазване (около 0,6 % от БВП). Освен това Ирландия обяви мерки, които, макар да нямат пряко отражение върху бюджета, ще допринесат за осигуряване на подкрепа за ликвидността на предприятията, като те са оценени в програмата за стабилност за 2020 г. на около 0,3 % от БВП. Тези мерки включват кредитни гаранции и различни схеми за отпускане на заеми, спиране на плащането на лихви и глоби за някои закъснели плащания от страна на работодателите, спиране на дейността по принудително изпълнение на задължения и прекъсване до три месеца на плащанията по бизнес заеми. На 2 май 2020 г. правителството обяви нов пакет от мерки за подпомагане на предприятията по отношение на задълженията и капитала в размер на около 2 % от БВП, които не бяха включени в програмата за стабилност за 2020 г., нито в прогнозата на Комисията. Като цяло предприетите от Ирландия мерки са в съответствие с насоките, изложени в съобщението на Комисията от 13 март 2020 г. Цялостното прилагане на спешните мерки и фискалните мерки за подкрепа, последвано от пренасочване на фискалните политики към постигане на разумни средносрочни фискални позиции, когато икономическите условия позволят това, ще допринесе за запазването на фискалната устойчивост в средносрочен план.

- (14) Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2020 г. при непроменени политики се предвижда салдото по консолидирания държавен бюджет на Ирландия да бъде -5,6 % от БВП през 2020 г. и -2,9 % от БВП през 2021 г. Съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да достигне 66,4 % от БВП през 2020 г. и 66,7 % през 2021 г.
- (15) На 20 май 2020 г. Комисията представи доклад, изготвен в съответствие с член 126, параграф 3 от Договора, поради планираното от Ирландия нарушение на прага от 3 % от БВП за дефицита през 2020 г. Като цяло анализът на Комисията сочи, че критерият за дефицита, определен в Договора и в Регламент (ЕО) № 1467/97, не е изпълнен.
- (16) През първата половина на 2020 г. Ирландия бе засегната тежко от пандемията от COVID-19, подложила системата на здравеопазване на изключителен натиск. Ирландия въведе извънредни мерки за укрепване на системата на здравеопазване, както и мерки за ограничаване и намаляване на пандемията, които силно понижиха икономическата дейност в някои сектори. Освен това правителството предприе широк набор от икономически мерки за смекчаване на последиците от кризата с COVID-19, доколкото това е възможно. Те включваха схеми за субсидиране на заплатите с цел защита на работните места, социални помощи, временна забрана за увеличение на наемите и за отстраняване от жилище, както и мерки за подпомагане на ликвидността и кредитирането на предприятията. Макар че тези мерки имат за цел намаляване на икономическия шок от пандемията, рискът от значителен спад на производството, фалити и несъстоятелност, както и от увеличаване на безработицата и хората, изложени на риск от бедност, остава висок.

- (17) Преди пандемията от COVID-19 болниците вече работеха близо до пълния си капацитет, като процентът на заетост на леглата за интензивни грижи бе сред най-високите в държавите от ОИСР. Това се дължеше главно на липсата на всеобщ достъп до първична медицинска помощ и на значителна зависимост от болничните грижи. Предизвикателствата, свързани с наемането и задържането на работа, бяха довели до недостиг на работна ръка в сектора на сестринските грижи в някои региони и болници. Дългосрочните грижи в домашни условия не бяха нито осигурени в достатъчна степен, нито законови гарантирани, като политиките поощряват използването на институционални грижи. COVID-19 постави системата на здравеопазване под безпрецедентен натиск. Въведени бяха навременни спешни мерки за увеличаване на капацитета на болниците и за предоставяне на временни всеобщи здравни услуги. В средносрочен план обаче Ирландия все още трябва да се справи със структурно ограничените ефективност, гъвкавост, устойчивост и достъпност на своята система за здравеопазване. С амбициозната реформа Sláintecare се планира постигането на здравна система, която да е общодостъпна и устойчива. Плановите за нейното изпълнение обаче трябва да бъдат подобрили по отношение на междинните цели, като се обясни напредъкът по отношение на достъпа до обществени първични грижи през периода на изпълнение до постигането на всеобщо покритие. Определянето на ясни етапни цели и срокове, както и солидна рамка за мониторинг може да допринесе за навременното постигане на всеобщо здравно осигуряване. Изпълнението на реформите в областта на дългосрочните грижи, включително новите начини на работа в общността чрез подкрепа за домашните грижи и реорганизацията на ресурсите за грижи за възрастни хора, може да изисква инвентаризация на съществуващите съоръжения, прогнози за бъдещия растеж в търсенето и съответен анализ на „пропуските“, последван от план за изпълнение.

- (18) Според пролетната прогноза на Комисията от 2020 г. се очаква безработицата да нарасне до 7,4 % през 2020 г. и леко да намалее до 7 % през 2021 г. Правителството използва в значителна степен политика на подкрепа на доходите и заетостта в отговор на пандемията, по-специално схеми за работа с намалено работно време, които следва да продължат ускорено да се прилагат. Схемите трябва да бъдат преразгледани и, ако е необходимо, да бъдат разширени, за да помогнат за запазване на заетостта или поддържане на доходите. Относително високият брой на хората, живеещи в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност, изисква допълнителни усилия за насърчаването на индивидуализирани стратегии за активизиране. Остават налице предизвикателствата, пред които е изправена Ирландия по отношение на бедността и качеството на заетостта и подкрепата, включително за хората с увреждания, като е вероятно тези предизвикателства да бъдат изострени от пандемията. В сътрудничество със социалните партньори, в настоящия контекст се изисква продължаване на усилията за повишаване на квалификацията и за преквалификация с цел да се отговори на променящите се нужди на пазара на труда и да се подготви работната сила за прехода, обусловен от изменението на климата, „зелената“ енергетика и кръговата икономика. В жилищния сектор е установен недостиг на умения, но с напредването на прехода такъв се очаква да се появи и в други сектори. В контекста на пандемията от COVID-19 е от съществено значение да се гарантира, че цифровизацията на образованието и труда няма да доведе до усилване на образователното и социалното неравенство.

- (19) Правителството предприе различни мерки за подпомагане на предлагането на жилища, които допринесоха за увеличаване на годишно въведените в експлоатация жилищни сгради с почти 57 % през двете години до септември 2019 г. В съчетание с ефективните инструменти за макропруденциален надзор това изглежда е допринесло за намаляване на инфлацията на цените на жилищата. Въпреки това, въведените в експлоатация жилищни сгради все още не задоволяват търсенето. Достъпността на жилищата е проблем за много домакинства и инфлацията в сектора на наемите е трайно висока. Подобряването на инфраструктурата в съчетание с пространственото планиране би могло да бъде фактор от решаващо значение за подобряването на предлагането на жилища. Освен това отстраняването на административните недостатъци във връзка с налога върху „пустеещите“ жилищни парцели може в крайна сметка да спомогне за подобряване на достъпността на жилищата в средносрочен план. Недостигът на социални жилища продължава да бъде значително предизвикателство по отношение на насърчаване на приобщаването, включително за най-уязвимите. Неотдавнашните мерки в областта на политиката ускориха предоставянето на социални жилища, но през юни 2019 г. в Ирландия все още имаше приблизително 68 700 домакинства в списъците на чакащите за социално жилище. Необходими са допълнителни усилия, за да се покрият нуждите на оставащите домакинства в текущия списък на чакащите, както и на потенциалните нови кандидати. От 10 000 бездомни лица, регистрирани в Ирландия, 3 500 са деца. Това поражда опасения относно потенциалните рискове от задълбочаване на неравенствата, вкоренената бедност и социалното изключване. Самотните родители с деца са сред групите, които са най-силно засегнати от бездомността. Продължават да съществуват значителни регионални и градски различия, като 69 % от всички бездомни възрастни са концентрирани в Голям Дъблин.
- (20) Националната банкова система е важен източник на ликвидност за ирландските предприятия. Своевременният достъп до заеми може да се окаже предизвикателство за малките и средните предприятия (МСП) и за тези, които не разполагат с обезпечение или съществуващи отношения с кредитор. Ирландските органи и банките въведоха редица мерки за облекчаване на финансовите затруднения, пред които са изправени предприятията и домакинствата. Важно е тези мерки да осигурят необходимата ликвидност и да стимулират устойчиви решения за реструктуриране, предназначени за кредитополучателите, чиито финансови затруднения са тясно свързани с пандемията и които следователно се очаква да възвърнат икономическата си жизнеспособност след преходен период. Само такъв балансиран подход може да помогне на предприятията и домакинствата да преодолеят временните предизвикателства, без да се подкопаят рентабилността (и без това слаба) и очертаващият се напредък, постигнат през последните години от Ирландия за подобряване на финансовата стабилност на банковия ѝ сектор. При разработването и прилагането на тези мерки трябва да се вземе предвид устойчивостта на банковия сектор.

- (21) За да се насърчи икономическото възстановяване, ще бъде важно да се даде приоритет на готови за изпълнение публични инвестиционни проекти и да се стимулират частните инвестиции, включително чрез съответни реформи. Възобновяването на икономиката изисква Ирландия да постигне напредък по отношение на амбициозните инвестиции в областта на околната среда, климата, енергетиката и инфраструктурата. Засега Ирландия изостава с решаването на въпроса с декарбонизацията. Емисиите на парникови газове при транспорта и сградите са високи, като продължава тенденцията за нарастването им. Ирландия няма да постигне целите за енергийна ефективност и за енергия от възобновяеми източници за 2020 г. Ирландия е зависима от вноса на енергия и е сред държавите членки с най-високи цени на електроенергията, което би могло да има отрицателно въздействие както върху околната среда, така и върху конкурентоспособността на предприятията. Преходът на Ирландия към неутрална по отношение на климата икономика ще изисква значителни частни и публични инвестиции през продължителен период от време, наред с другото във възобновяеми енергийни източници, инфраструктура за електроенергия, енергийна ефективност, устойчив транспорт. Планът за действие в областта на климата представлява надеждна инициатива за обръщане на траекторията на емисиите. За превръщането на амбицията в конкретни резултати е необходимо ефективно и трайно изпълнение на неговите политики и мерки. Програмирането на Фонда за справедлив преход — предмет на предложение на Комисията, за периода 2021—2027 г. би могло да помогне на Ирландия за посрещането на някои от предизвикателствата, свързани с прехода към неутрална по отношение на климата икономика, по-специално на териториите, обхванати от приложение Г към доклада за страната за 2020 г. Това ще позволи на Ирландия да използва този фонд по най-добрия начин.

- (22) Усилията на Ирландия за намаляване на разликата в производителността между нейния чуждестранен и национален сектор продължават да са недостатъчно енергични. Приветства се прякото подпомагане, предоставяно чрез Фонда за иновации в областта на революционните технологии, за сътрудничество между дружества и публични научноизследователски центрове, например чрез съвместни проекти между предприятия — включително МСП — и научноизследователски организации. Въпреки че Ирландия предоставя относително голяма публична подкрепа за дружествата, тази подкрепа се осъществява главно чрез схема за данъчен кредит за научноизследователска и развойна дейност. Макар неотдавнашните промени в бюджета за 2020 г. да правят данъчния кредит по-привлекателен за МСП, той е в полза на по-големите мултинационални дружества. В програмата „Бъдещи работни места — Ирландия“ се определят ключови мерки, които биха могли да спомогнат за преодоляване на слабостите на местната икономика, и по-специално инициативите за повишаване на производителността на местните предприятия, особено на МСП. Важно е тези мерки да се прилагат ефективно. Кризата също така подчерта нуждите от цифровизация на МСП, свързани по-специално с решенията за дистанционна работа, обучението на работниците и киберсигурността. Цифровата инфраструктура е от съществено значение за повишаване на производителността на МСП и насърчаване на предприемачеството. Свръхвисокоскоростният ширококолов достъп е наличен само за 5 % от сградите в селските райони, доста под средното за Съюза равнище от 29 %, като също така Ирландия е една от най-скъпите държави сред държавите членки за фиксиран ширококолов достъп. Поради това, след подписването на договора за големи публични инвестиции в рамките на националния план за ширококолов достъп с цел преодоляване на пропуските в инфраструктурата, е важно да се следи отблизо и да се гарантира навременното разполагане на публично подпомаганата свръхвисокоскоростна ширококолов мрежа, особено в селските райони.

- (23) Борбата с агресивното данъчно планиране е от ключово значение за подобряване на ефективността и справедливостта на данъчните системи, както се посочва в препоръката от 2020 г. относно икономическата политика на еврозоната. Отрицателните последици от стратегиите за агресивно данъчно планиране на данъкоплатците се разпространяват между държавите членки и това налага координирани действия на националните политики, които да допълват законодателството на Съюза. Ирландия направи стъпки за справяне с практиките на агресивно данъчно планиране чрез прилагането на приети на международно и европейско ниво инициативи, както и предприемането на някои допълнителни мерки на национално равнище. При все това високото равнище на плащанията за дивиденди и авторски и лицензионни възнаграждения като процент от БВП показва, че данъчните правила на Ирландия се използват от предприятията, които прибягват към агресивно данъчно планиране, и трябва да се направи оценка на ефективността на националните мерки. Разширяването на данъчната основа би направило приходите по-устойчиви на икономически колебания и специфични шокове и би засилило функционирането на автоматичните стабилизатори. Високата концентрация на корпоративните данъци, като на десетте най-големи дружества се падат 45 % от корпоративните данъци, тяхната нестабилност и потенциално преходен характер, заедно с нарастващия им дял в общите данъчни постъпления (рекорд от 18,7 % през 2018 г.), подчертават рисковете от прекомерно използване на тези приходи за финансирането на постоянните текущи разходи.
- (24) Въпреки усилията за укрепване на рамката си за борба с изпирането на пари, Ирландия все още е изправена пред рискове, които се дължат на нейната международно ориентирана икономика, включваща значителен приток на преки чуждестранни инвестиции и наличието на сложни правни структури с чуждестранни спонсори. Националната оценка на риска беше преразгледана, за да отразява по-добре действителната рискова експозиция на занимаващите се с предоставянето на професионални услуги на дружества и доверителна собственост. Недостатъчното разбиране на упражняващите тези професии по отношение на собствената рискова експозиция води до ниска степен на докладване на съмнителни сделки. Интензивността на надзора е неадекватна за решаването на тези проблеми и не почива върху основан на риска подход, което възпрепятства ефективността на рамката за борба с изпирането на пари. Създаден е национален регистър на действителните собственици на дружествата с цел да се ограничи поверителността и да се установят действителните собственици. Качеството на предоставената информация и ефективността на регистъра трябва да се наблюдават с течение на времето.

- (25) Докато специфичните за държавата препоръки, съдържащи се в настоящата препоръка (наричани по-нататък „специфичните за държавата препоръки за 2020 г.“), са насочени към преодоляване на социално-икономическите последици от пандемията и улесняване на икономическото възстановяване, специфичните за всяка държава препоръки за 2019 г. обхващаха също реформи, които са от съществено значение за справяне със средносрочните и дългосрочните структурни предизвикателства. Специфичните за държавата препоръки за 2019 г. продължават да бъдат актуални и ще продължат да бъдат наблюдавани през следващия годишен цикъл на европейския семестър. Това се отнася и за специфичните за държавата препоръки за 2019 г. относно свързаните с инвестициите икономически политики. Всички специфични за държавата препоръки за 2019 г. следва да бъдат взети предвид при стратегическото програмиране на финансирането по линия на политиката на сближаване за периода след 2020 г., включително за смекчаващи мерки и стратегии за премахване на мерките, свързани с настоящата криза.
- (26) Европейският семестър осигурява рамката за непрекъсната координация на политиките в областта на икономиката и заетостта в Съюза, която може да допринесе за постигане на устойчива икономика. В своите национални програми за реформи за 2020 г. държавите членки направиха преглед на постигнатия напредък по изпълнението на целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР). Гарантирайки цялостното изпълнение на специфичните за държавата препоръки за 2020 г., Ирландия ще допринесе за напредъка към постигането на ЦУР и за общите усилия за осигуряване на конкурентоспособна устойчивост в Съюза.
- (27) Тясната координация между икономиките в Икономическия и паричен съюз е от основно значение за постигането на бързо възстановяване от икономическото въздействие на пандемията от COVID-19. Като държава членка, чиято парична единица е еврото, Ирландия следва да гарантира, че нейните политики са в съответствие с препоръките за еврозоната за 2020 г. и са координирани с тези на останалите държави членки, чиято парична единица е еврото, като се вземат предвид политическите насоки на Еврогрупата.

- (28) В рамките на европейския семестър за 2020 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Ирландия и го публикува в доклада за страната за 2020 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност за 2020 г., на националната програма за реформи за 2020 г. и на последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Ирландия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Ирландия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.
- (29) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2020 г., като становището му⁷ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,
- (30) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2020 г. и програмата за стабилност за 2020 г. Специфичните за държавата препоръки за 2020 г. отчитат необходимостта от справяне с пандемията от COVID-19 и улесняване на икономическото възстановяване като необходима първа стъпка за коригиране на дисбалансите. Специфичните за държавата препоръки за 2020 г., които се отнасят пряко до макроикономическите дисбаланси, установени от Комисията съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, се съдържат в препоръки 1, 2 и 4,

⁷ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪЧВА на Ирландия да предприеме следните действия през 2020 г. и 2021 г.:

1. Да предприеме всички необходими мерки, в съответствие с общата клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж, за ефективно справяне с пандемията от COVID-19, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване. Когато икономическите условия позволяват това, да провежда фискални политики, насочени към постигане на благоразумни средносрочни фискални позиции и гарантиране на устойчивостта на дълга, като същевременно засили инвестициите. Да подобри достъпността на здравната система и да засили нейната устойчивост, включително като отговори на нуждите от работна ръка в здравния сектор и като осигури всеобщо покритие на първичната медицинска помощ.
2. Да подпомага заетостта чрез развиването на умения. Да преодолее риска от цифрово разделение, включително в сектора на образованието. Да увеличи предоставянето на социални жилища и жилища на достъпна цена.
3. Да продължи да оказва подкрепа на предприятията, по-специално на МСП, особено чрез мерки, които гарантират тяхната ликвидност. Да даде приоритет на готови за изпълнение публични инвестиционни проекти и да насърчава частните инвестиции за стимулиране на икономическото възстановяване. Да съсредоточи инвестициите върху екологичния и цифровия преход, по-специално върху чистото и ефективно производство и използване на енергия, устойчивия обществен транспорт, водоснабдяването и пречистването на водите, научните изследвания и иновациите, както и цифровата инфраструктура.
4. Да разшири данъчната основа. Да активизира действията за отстраняване на характеристиките на данъчната система, които улесняват агресивното данъчно планиране, включително по отношение на изходящите плащания. Да осигури ефективен надзор и прилагане на рамката за борба с изпирането на пари по отношение на професионалистите, предоставящи услуги на доверително управление и дружества.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета

Председател